REZOLUCIJA (EU) 2021/1639 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 29. travnja 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje za financijsku godinu 2019.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje za financijsku godinu 2019.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0079/2021),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje („Nadzorno tijelo”) njegov konačni proračun za financijsku godinu 2019. iznosio 27 138 027,61 EUR, što je povećanje od 7,66 % u odnosu na 2018. godinu; budući da se Nadzorno tijelo financira iz doprinosa Unije (10 083 336 EUR, što odgovara udjelu od 37,16 %) i doprinosa nacionalnih nadzornih tijela država članica (17 054 691,61 EUR, što odgovara udjelu od 62,84 %);

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje za financijsku godinu 2019. („izvješće Revizorskog suda”) izrazio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Nadzornog tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2019. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 100 %, slično kao 2018.; napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 85,63 %, što je povećanje od 0,15 % u odnosu na 2018.;

2. primjećuje da prema izvješću Revizorskog suda u proračunskim dokumentima za 2019. nije u potpunosti opisano kako su izračunani doprinosi nacionalnih nadležnih tijela iz država članica Unije i EFTA-e te da procijenjena vrijednost doprinosa nacionalnih nadležnih tijela za doprinose poslodavca za mirovine koje plaća poslodavac nije prilagođena stvarnom iznosu 2019., zbog čega je doprinos bio veći od potrebnog; prima na znanje iz odgovora Nadzornog tijela da je u Uredbi o osnivanju Nadzornog tijela (posebice u članku 62.) utvrđen sustav financiranja za doprinose Unije i nacionalnih nadležnih tijela, koji se izračunava u skladu s utvrđenim faktorom ponderiranja, te da su stvarni iznosi mirovina poznati tek u prosincu, stoga preostalo vrijeme do kraja godine nije dovoljno za pripremu izmjene proračuna koja bi odražavala stvarni iznos;

3. primjećuje da prema izvješću Revizorskog suda postoji nedosljednost u postotku doprinosa nacionalnih nadležnih tijela i Unije te doprinosa danih 2017. (Unija 37,16 % i nacionalna nadležna tijela 62,84 %) te da je višak iz 2017. raspodijeljen 2019. (Unija 40 % i nacionalna nadležna tijela 60 %); prima na znanje iz odgovora Nadzornog tijela da je u Uredbi o osnivanju Nadzornog tijela utvrđen sustav financiranja za Uniju (40 %) i nacionalna nadležna tijela (60 %), no zbog pogreške u tumačenju ukupni postotak za povrat od nacionalnih nadležnih tijela 2017. i 2019. bio je veći od postotka iz Unije; napominje da je Nadzorno tijelo Uniji isplatilo puni proračunski višak iz 2017. te da ga je Unija vratila Nadzornom tijelu 2019., pri čemu je primijenjen izvorni sustav financiranja 40/60; poziva Nadzorno tijelo da poboljša svoje politike izvješćivanja kako bi se u budućnosti izbjegle velike nedosljednosti;

([1]) SL C 391, 18.11.2019., str. 29.

Uspješnost

4. sa zadovoljstvom primjećuje da se Nadzorno tijelo koristi određenim mjerama kao što su ključni pokazatelji uspješnosti kako bi procijenilo dodanu vrijednost svojih aktivnosti i drugih mjera za poboljšanje upravljanja svojim proračunom, kao što je prosječni broj ispitanika u relevantnim javnim savjetovanjima o temama iz područja zaštite potrošača te stopa izvršenja proračuna od 99 %; sa zadovoljstvom napominje da je Nadzorno tijelo postiglo cilj za sve ključne pokazatelje uspješnosti;

5. primjećuje da je 91 % programa rada Nadzornog tijela, uključujući 303 različita proizvoda i usluga, uspješno provedeno, a u preostalih 9 % slučajeva zabilježena su manja kašnjenja zbog davanja prioriteta drugim hitnijim zahtjevima, zbog ovisnosti o vanjskim stranama i promjene zahtjeva;

6. napominje da Nadzorno tijelo zamjenjuje aktualni elektronički sustav upravljanja ljudskim resursima sustavom Sysper, koji pruža Komisija; prima na znanje da će to Nadzornom tijelu donijeti koristi u vidu nižih troškova, učinkovitosti i sinergija; napominje da su kašnjenja u projektu povezana s njegovom veličinom riješena te da se njegova provedba očekivala 2020.; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o konkretnim rezultatima u pogledu toga;

7. sa zadovoljstvom primjećuje da je Nadzorno tijelo proaktivno u utvrđivanju prilika za učinkovitost i sinergije s drugim agencijama, osobito s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo i Europskim nadzornim tijelom za vrijednosne papire i tržišta kapitala, preko Zajedničkog odbora europskih nadzornih tijela i preko zajedničkih postupaka javne nabave; pozdravlja vijest da Nadzorno tijelo surađuje s drugim agencijama u područjima povezanima s financijskom tehnologijom, inovacijama i kiberotpornošću; snažno potiče Nadzorno tijelo da aktivno nastoji produbiti i proširiti suradnju sa svim agencijama Unije;

8. potiče Nadzorno tijelo da provede digitalizaciju svojih usluga kao načina za smanjenje birokracije;

9. pozdravlja napore Nadzornog tijela za postizanje bolje koordinacije nadzornog sustava u cijelom europskom financijskom sustavu; ističe ulogu Nadzornog tijela u jamčenju stabilnog, dobro integriranog, učinkovitog i sigurnog financijskog tržišta; naglašava važnost zaštite potrošača u Uniji promicanjem pravednosti i transparentnosti na tržištu financijskih proizvoda i usluga te sa zanimanjem iščekuje najnovije informacije o budućim mjerama koje će se poduzeti u tom smislu, što obuhvaća i pružanje odgovora na izazove digitalizacije gospodarstva i mjere održivosti;

10. pozdravlja nove mjere Nadzornog tijela poduzete s ciljem zaštite potrošača, uključujući bilateralne posjete zemljama s naglaskom na postupovnim pitanjima, potporu nacionalnim nadležnim tijelima i razvoj platformi za suradnju usmjerenih na prekogranična pitanja kako bi se riješilo pitanje potrebe za strožim nadzorom u određenim državama članicama, a čime bi se otklonile ranjivosti na tržištima osiguranja i zaštitili potrošači od nepoštenih praksi multinacionalnih društava za osiguranje;

11. ističe dužnost financijskog sustava da na odgovarajući način odgovori na izazove financijske održivosti, europski zeleni plan i Pariški sporazum;

12. smatra da su se nadležnosti Nadzornog tijela postupno povećavale od njegova osnivanja; napominje da bi povećanje proračuna trebalo biti postupno i kontinuirano u skladu s povećanjem ovlasti; smatra da buduće nadležnosti koje proizlaze, među ostalim, iz Strategije za digitalne financije kao i nadležnosti svojstvene borbi protiv pranja novca, iziskuju prilagodbu financiranja Nadzornog tijela;

13. ističe da se određenim slučajevima u mandatima donesenima na 1. razini zakonodavstva ne uzimaju u obzir minimalni rokovi koji su Nadzornom tijelu potrebni za provedbu potrebnih radnji za razvoj i donošenje mjera 2. razine, što zahtijeva preraspodjelu resursa i uzrokuje kašnjenja u provedbi određenih mjera;

14. napominje da se, s obzirom na to da se djelovanje Nadzornog tijela sve više preusmjerava s regulatornih zadaća na provedbu i primjenu prava Unije, proračunski i ljudski resursi trebaju interno preraspodijeliti; ističe da će stroga usredotočenost na mandat koji je dodijelio zakonodavac Unije osigurati učinkovitiju i djelotvorniju upotrebu resursa; smatra da su potrebni dodatni napori u pogledu proračuna i zapošljavanja te upravljanja i postupaka kako bi se potaknula konvergencija nadzora i tako doprinijelo funkcioniranju unutarnjeg tržišta; naglašava da Nadzornom tijelu treba hitno dodijeliti dovoljno sredstava kako bi mu se omogućilo da na odgovarajući i učinkovit način obavlja zadaće koje su mu dodijeljene;

15. smatra da bi Nadzorno tijelo trebalo povesti računa o novim digitalnim izazovima i izazovima povezanima s održivošću; smatra da ostvarenje tih utvrđenih ciljeva i njihovo uključivanje u regulatorni i nadzorni okvir uvijek mora biti u skladu s jačanjem tržišta, bez ugrožavanja njegove konkurentnosti i bez pretjeranog opterećivanja sudionika na tržištu, osobito onih male i srednje veličine; smatra da se za praćenje provedbe tih ciljeva moraju predvidjeti odgovarajuća sredstva;

16. ističe da Nadzorno tijelo pri obavljanju svojih aktivnosti posebnu pozornost treba posvetiti osiguravanju usklađenosti s pravom Unije, poštovanju načela proporcionalnosti kao vodećeg načela i poštovanju temeljnih načela kojima se uređuje unutarnje tržište;

17. poziva Nadzorno tijelo da zajamči odgovarajuće popratne mjere i provedbu preporuka Revizorskog suda;

18. poziva Nadzorno tijelo da se pozabavi dugoročnim sistemskim izazovima koji proizlaze iz niskih realnih kamatnih stopa, a koji se posebno odnose na financirane mirovinske programe i na neke investicijske proizvode u području životnog osiguranja i osiguranja, te da istraži mogućnost iznalaženja rješenja na razini Unije koja bi pogodovala potrošačima/ulagačima i osigurala financijsku stabilnost pružatelja usluga;

19. poziva Nadzorno tijelo da proaktivno radi na rješavanju pitanja održivosti i heterogenosti privatno financiranih mirovinskih programa u Uniji na način da se zaštite i potrošači/ulagači i integritet tržišta;

Kadrovska politika

20. konstatira da je 31. prosinca 2019. bilo provedeno 98,26 % plana radnih mjesta, odnosno da je imenovano 113 od 115 privremenih djelatnika koji su odobreni u okviru proračuna Unije (u odnosu na 112 odobrenih radnih mjesta 2018.); također napominje da je 2019. za Nadzorno tijelo radilo 36 ugovorna djelatnika i 17 upućenih nacionalnih stručnjaka;

21. konstatira da je 2019. bila prisutna rodna neuravnoteženost kod višeg rukovodećeg osoblja (šest muškarca i tri žene) i među članovima upravnog odbora (pet muškaraca i tri žene); traži od Nadzornog tijela da u budućnosti zajamči rodnu ravnotežu na razini višeg rukovodstva; pozdravlja namjeru Nadzornog tijela da objavi uži popis kandidata za predsjednika na kojemu će biti barem jedna žena i jedan muškarac; poziva Nadzorno tijelo da na temelju inicijativa Europske središnje banke predloži interne programe za napredovanje žena i za veću raznolikost među osobljem; izražava zadovoljstvo s geografskom zastupljenosti osoblja u Nadzornom tijelu;

22. u vezi s poduzimanjem mjera na temelju prošlogodišnjeg izvješća Revizorskog suda primjećuje da Nadzorno tijelo još nije ostvarilo prelazak s regulatornih na nadzorne zadaće te da bi Nadzorno tijelo trebalo ojačati ljudske resurse dodijeljene njegovim nadzornim zadaćama; prima na znanje da Nadzorno tijelo 2021. osnovnim nadzornim zadaćama planira dodijeliti 59,75 raspoloživih ekvivalenata punog radnog vremena; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnica obavijesti o postignutom napretku;

23. smatra da bi Nadzorno tijelo trebalo imati određenu razinu fleksibilnosti u zapošljavanju osoblja i upravljanju svojim resursima s obzirom na to da mora odgovarati na hitne, precizne i tehničke potrebe sektora koje nadzire;

24. potvrđuje da je sastav njegova Kolegija nadzornih tijela primjeren za djelovanje Nadzornog tijela u području donošenja pravila, ali manje za njegove nadzorne uloge; ponovno izražava zabrinutost u vezi s time što nacionalna nadzorna tijela imaju odlučujuću riječ u glavnom upravljačkom tijelu Nadzornog tijela, što znači da su u mogućnosti odlučivati o opsegu djelovanja Nadzornog tijela u okviru preispitivanja vlastite djelotvornosti (istorazinske ocjene); ističe da zbog nedostatka resursa Nadzorno tijelo ne može izvršavati svoje dužnosti neovisno od država članica ([2]);

25. smatra da je kombinacija iskustva iz javnog i privatnog sektora koje ima njegovo osoblje korisna za Nadzorno tijelo; smatra da bi trebalo istražiti sustave za privlačenje talenta iz privatnog u javni sektor i obrnuto, uz minimalne zaštitne mjere za promicanje neovisnosti obaju sektora; smatra da bi provedbu pravila u tom području trebala pratiti zajednička tijela Unije i da bi se pritom trebale uzeti u obzir posebne okolnosti svakog slučaja;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

26. prima na znanje mjere koje je Nadzorno tijelo već poduzelo i njegove stalne napore radi osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa i zaštite zviždača; prima na znanje da Nadzorno tijelo na svojim internetskim stranicama objavljuje registar sastanaka s vanjskim dionicima; primjećuje da je 2019. istražen za jedan slučaj sukoba interesa; primjećuje da na internetskim stranicama Nadzornog tijela nisu objavljeni životopisi i izjave o financijskim interesima nekih članova njegova Odbora nadzornih tijela, kao ni članova upravnog odbora; poziva Nadzorno tijelo da objavi životopise i izjave o financijskim interesima članova upravnog odbora te da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o mjerama poduzetima u tom pogledu;

27. prima na znanje primjedbe iz prethodnih godina o problemu sukoba interesa koji proizlazi iz situacija „rotirajućih vrata" i naglašava potrebu za jedinstvenim pristupom među agencijama; napominje da su etička pravila Nadzornog tijela revidirana i da je Komisija u postupku njihova odobravanja; poziva Nadzorno tijelo da uloži najveće moguće napore u sprečavanje situacija „rotirajućih vrata"; poziva Nadzorno tijelo da vodi računa o tome da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o stanju zahtjeva za odobrenje za revidirana etička pravila;

28. poziva Nadzorno tijelo da provede preporuke Europskog ombudsmana u predmetu 2168/2019/KR, posebno, prema potrebi, aktiviranjem mogućnosti da svojem višem osoblju zabrani prihvaćanje određenih radnih mjesta nakon isteka njihova mandata, utvrđivanjem kriterija za mogućnost prelaska osoblja u privatni sektor, obavješćivanjem osoba koje se prijavljuju na više položaje Nadzornog tijela o tim kriterijima prilikom prijave te uspostavom internih postupaka kojima se osigurava da se njegovu osoblju koje prijeđe na drugo radno mjesto odmah oduzme pristup povjerljivim informacijama; nadalje poziva Nadzorno tijelo da razmotri produljenje obveznog 12-mjesečnog razdoblja mirovanja za članove osoblja na višim položajima koji razmišljaju o prelasku na radno mjesto koje bi moglo dovesti do sukoba interesa nakon njihova odlaska iz javne službe;

29. poziva Nadzorno tijelo da radi povećanja transparentnosti o potencijalnim sukobima interesa i plaćenog zaposlenja nakon isteka mandata slijedi primjer Odbora za etiku Europske središnje banke koji objavljuje mišljenja o slučajevima sukoba interesa i plaćenog zaposlenja nakon isteka mandata;

Unutarnje kontrole

30. primjećuje da je Komisijina Služba za unutarnju reviziju objavila izvješće o reviziji „Upravljanje ljudskim resursima i etika", koje je dovelo do šest preporuka za poboljšanje i provedbu akcijskog plana; napominje da su na kraju 2019. četiri važne preporuke još uvijek bile neprovedene; apelira na Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o stanju provedbe tih preporuka;

([2]) Vidi Tematsko izvješća Revizorskog suda: „Tijekom provedbe svih svojih aktivnosti EIOPA se u velikoj mjeri oslanja na suradnju s nacionalnim nadležnim tijelima, no oni joj ponekad ne pružaju potpunu potporu. (...) S obzirom na to da samo 20 članova osoblja radi na rješavanju pitanja koja se odnose na nadzor te samo njih sedam na povezanim temama, EIOPA je suočena s velikim izazovom u smislu izvršavanja širokog raspona složenih zadataka koji su u njezinoj nadležnosti.". https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_29/SR_EIOPA_HR.pdf

31. napominje da je Služba za unutarnju reviziju započela sveobuhvatnu reviziju nadzornih alata u području zaštite potrošača; napominje da su rezultati te revizije i akcijski plan koji iz nje proizlazi trebali biti dostupni do kraja 2020.; poziva Nadzorno tijelo da o ishodu te revizije izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

32. navodi da je upravni odbor u studenome 2018. donio novi okvir Nadzornog tijela za unutarnju kontrolu, koji se primjenjuje od siječnja 2019.; primjećuje da je funkcija unutarnje kontrole Nadzornog tijela provela prvu godišnju ocjenu cijelog sustava u skladu s novim okvirom za unutarnju kontrolu i zaključila da se sve komponente i načela provode i funkcioniraju kako je predviđeno; poziva Nadzorno tijelo da izvijesti o tome kako su pri toj ocjeni uzete u obzir pogreške u izračunu pri utvrđivanju doprinosa nacionalnih nadležnih tijela članica Unije i EFTA-e i zašto nakon toga nije utvrđeno postojanje nedostatka u načelima unutarnje kontrole br. 12 ili 13;

Ostale primjedbe

33. ističe da je Nadzorno tijelo u veljači 2019., u kontekstu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, izdalo preporuke o postupanju u slučaju prekograničnog poslovanja iz preostalih ugovora nakon datuma povlačenja te da Nadzorno tijelo i dalje pomno prati kretanja i usklađenost s mišljenjima i preporukama za sektor osiguranja;

34. pozdravlja napore poduzete kako bi se povećala kibersigurnost i zaštita podataka Nadzornog tijela;

35. pozdravlja napore Nadzornog tijela da osigura troškovno učinkovito i okolišno prihvatljivo mjesto rada te da smanji i kompenzira svoje emisije CO_2 u području radnog prostora i putovanja;

36. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0215.